



Gospodarska blokada Rodezije ne uspeva

Vedno manj je izgledov, da bo mogoče spraviti na kolena belo manjšino v Rodeziji samo z gospodarskimi in političnimi sredstvi.

LONDON, Vel. Brit. — Velika Britanija je pridobila jeseni vodnike črne Afrike za gospodarsko blokado Rodezije, kjer je bela manjšina oklicala neodvisnost, ne da bi črni večini priznala državljanske pravice, kot je zahteval London. Največ so pričakovali od zapore olja. Upali so, da bo običaj večji del prometa. Posrečilo se jim je pridobiti petrolejske družbe, da so ustavile dovoz petroleja v Beiro, pristanišče v portugalskem Mozambiku, od koder je speljan petrolejski vod v Rodezijo do čistišnice. Ta je oskrbovala z oljem in njegovimi izdelki ne samo Rodezijo, ampak tudi Zambijo.

Ko je bil dotok olja ustavljen, je Rodezija ustavila dobavo oljnih izdelkov Zambiji, sama pa je uporabo omejila. Vlada v Londonu je upala, da bo Rodezija olja kmalu zmanjkalo, ni pa računala na možnost dovoza iz Južne Afrike in obeh portugalskih posesti, Mozambika in Angole. Sedaj pripeljejo dnevno iz Južne Afrike do 35.000 galonov gasolina, nekako toliko pa tudi iz Mozambika. Za redne potrebe ga Rodezija rabi okoli 120.000 galonov. Primanjkljaj torej znaša le okoli eno tretjino.

Britanska vlada bi rada dovoz gasolina in drugih petrolejskih izdelkov v Rodezijo ustavila, toda tako Južna Afrika kot Portugalska sta objavili, da se uradno v te posle ne bosta mešali.

Ameriški 'tovariši' bi radi poslali sodobni

NEW YORK, N.Y. — Voditelj ameriških komunistov Gus Hall je osrečel ameriško politično javnost z načrtom za nov program. Program ni samo obširen, je tudi znak, da mislijo naši komunisti pripraviti našo deželo, naj začne hoditi — seveda enkrat v bodočnosti — po svoji poti v komunizem. Tovariši se ne bodo več vneli za svetovno revolucijo, bodo oboževali mirno sožitje z ameriškim kapitalizmom itd. Kaj originalnega talizmana ne bi mogli najti, pa v programu ne bi mogli najti. Je narejen po vzorcu drugih novih komunističnih programov po svetu.

Gus Hall je dalje napovedal, da bodo komunistični zaupniki nastopili kot kandidati za kongresnike pri jesenskih volitvah. Na kandidature za senatorje pa zaenkrat še ne mislijo. Tako bo na primer znani komunist Aptheker kandidiral v Brooklynu, N.Y., 24. 26. junija pa bodo imeli po sedmih letih novo konvencijo, ki bo sprejela nov partijski program. Na konvencijo pričakujejo kakih 30 delegatov. Da bi bilo kaj gostov iz tujine, tega pa Gus ni nič omenil.



Remenski
prerok
pravi:

Oblačno z pršenjem dežja in na noč z naletavanjem snega. Najvišja temperatura 42, najnižja 28.

Novi grobovi

Joseph Ozimek

V soboto je umrl v St. Alexis bolnici 76 let stari Joseph Ozimek, rojen v Del. Sumberku na Dolenjskem, od koder je prišel pred 53 leti, do upokojitve zaposlen pri Hickok Electrical Instrument Co., mož Mary. roj. Vidmar, oče Edwarda, rev. Josepha, kaplana pri Sv. Kristini v Euclidu, Williama, Norberta, Mary Jordanek, Josephine Stepic, Frances Stepic, Dorothy Budimlic, Bridget Zupancic in pok. Anthonyja (umrl pretekli mesec), 21-krat stari oče, dvakrat praoče, brat Franceta in Marije (v Sloveniji). Pokojni je s svojo ženo L. 1961 praznoval 40. poroko. Bil je član Društva sv. Jožefa 146 KSKJ, Društva Mir št. 10 SDZ in Društva Najsv. Imena pri Sv. Lovrencu. Pogreb bo iz Fortunovega pogreb. zavoda na 5316 Fleet Avenue jutri, v torek, ob 9:30 v cerkvi sv. Lovrenca ob desetih, nato na Kalvarijo.

Louis Somrak

V soboto je našel gospodar Frank Lorber mrtvega v njegovem stanovanju na 16016 Saranac Rd. 73 let starega Louisa Somrak, rojenega v Prečni pri Novem mestu na Dolenjskem, od koder je prišel v Ameriko l. 1912. Zaposlen je bil do upokojitve pri Cleveland Graphite Bronze Co. Bil je oče Louisa W., Roberta A., Alice Somrak in Donalda (Grand Rapids, Mich.), 7-krat stari oče, brat Antona, s. Mary Veronice (v. Češkoslovaški), pok. Franka, pok. Josepha, pok. Marije in pok. Anne. Bil je član Carniola Hive 1288 T.M., Društva slov. upokojencev na Holmes Avenue, Ameriške legije št. 343 kot pripadnik ameriških oboroženih sil v prvi svetovni vojni. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na Lake Shore Blvd. v sredo ob 8.15 v cerkvi Marije Vnebovzete ob desetih, nato na All Souls pokopališče.

Mary Yavornik

V soboto je umrla na svojem domu na 6703 Bonna Avenue 79 let stara Mary Yavornik, rojena v Martinji vasi v Sloveniji, od koder je prišla v Ameriko pred 35 leti, žena Johna, mati Emily Auble, Vide Suhadolnik, Steffie Škerl, Frances Dezelan, pok. Johna in pok. Mary. V Evropi je zapustila več bratov in sester, umrla pa sta ji brat Fred in sestra Antonija Suhadolnik. Bila je članica Carniola Tent 493 L.T.M. in SDZ št. 25. Pogreb bo v sredo ob devetih dopoldne iz

Zakrjaskovega pogreb. zavoda v cerkvi sv. Vida ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Joseph Opeka

V četrtek ponoči je nenadno umrl na svojem domu na 7616 Donald Avenue 75 let stari Joseph Opeka, rojen v Novi vasi v Sloveniji, od koder je prišel v Ameriko pred 56 leti, do upokojitve zaposlen pri White Motor Co., brat Frances Znidarsich (Colorado). Pokojni je bil član Sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ in št. 63 KSKJ. Pogreb bo iz Zakrjaskovega pogreb. zavoda jutri ob devetih v cerkvi sv. Vida ob 9.30, nato na Kalvarijo.

John Kovacic imenovan za okrožnega direktorja



Mr. John Kovacic

CLEVELAND, O. — Zakladno tajništvo, pod katerega spadajo carine in carinska služba, je sporočilo pretekli teden sedanemu glavnemu carniku Johnu Kovaciu, da je bil v novi organizaciji carinske službe imenovan za okrožnega direktorja v Clevelandu, ki je podrejen glavnemu področnemu direktorju v Chicagu. Služba direktorja velja za poklicno in ne politično. John Kovacic je napravljal za to mesto potrebne izpite.

Pod tukajšnjega okrožnega carinskega direktorja spadajo uradi tu, v Erie, Pa., vsi v Ohio, v Louisvillu, Ky., in v Indianapolisu, Ind.

J. Kovacica je postavil za glavnega carnika v Clevelandu pokojni predsednik J.F. Kennedy v avgustu 1961. Na njem je ostal vse do danes, ko je ta službeni položaj ukinjen. J. Kovaciu k novemu imenovanju čestitamo in mu želimo polno uspeha na novem položaju.

Sirijska revolucija na lekočem traku

V zadnji revoluciji pretekli teden so mladi levičarji socialisti potisnili z oblasti starejše, konservativnejše.

BEIRUT, Lib. — Ničesar ni tako težko razumeti v arabskem političnem življenju kot sirijsko politiko. V njej se prepletajo socialistične, nacionalistične ideje z osebnimi in poklicnimi ambicijami in ustvarjajo vsako leto novo politično stanje, ki je godno za revolucijo. Zato je bilo v 20 letih, odkar je Sirija samostojna republika, kar 26 vladnih kriz, praviloma zmeraj zvezanih z revolucijami. Rodila so jih trenja bodisi med generali, bodisi med levičarji in desničarji v sirijski socialistični stranki, med pristaši in nasprotniki Naserja ipd. Pri večini kriz so se znašli zmerni socialistični voditelji na isti liniji s starejšimi oficirji proti socialističnim levičarjem in mlajšim oficirjem. Dodati je še treba, da skušajo generali in zmerni socialisti nekako shajati z Naserjem, dočim mladi oficirji in socialistični levičarji nočejo slišati o zvezi z Egiptom.

Zadnja revolucija je zanimiva v toliko, ker je njena žrtev postal — vsaj zaenkrat — general Hafez, ki je do sedaj skoraj tri leta spretno krmilil državno usodo. Je povezan z zmernimi socialisti kot sta Bitar in Aflak, (oba sta ustanovila socialistično stranko po drugi svetovni vojni.)

Na krmilo so prišli mladi oficirji in socialistični levičarji, ki Naserja ne marajo. Nimajo dosti ugleda v arabskem svetu in zato iščejo zaslombe zunaj arabskega sveta, tudi v Moskvi in Peipingu. Ali se bodo držali na oblasti, o tem sodijo v Beirutu različno. Mislijo, da se general Hafez ne bo dal za zmeraj ugnati.

Deželi seveda morajo večne revolucije samo škodovati, posebno na gospodarskem področju. Poleg tega je sirijska socialistična gospodarstva politika napravila do sedaj več napočnih kot pravih korakov. Zato je življenjski standard zelo nizek, ne samo v mestih, ampak tudi na deželi.

— Otok Malta v Sredozemskem morju ima okoli 95 kv. milj površine.

RDEČI POSKUSILI ZAPRETI VODNO POT DO SAIGONA

Komunistični oddelki so streljali na tovorno ladjo, ki je plula po rečnem kanalu v pristanišče Saigona, da bi z njeno potopitvijo zaprli to vodno pot. Ladja je bila večkrat zadeta, vendar je srečno priplula v Saigon.

SAIGON, J. Viet. — Saigonsko pristanišče je za sedaj še vedno najvažnejše v vsem Južnem Vietnamu tako za civilne kot za vojaške potrebe. Rdeči so ga nedavno poskusili zapreti s tem, da so položili v plojni kanal mino, ki naj bi potopila tam neko tovorno ladjo. Tedaj niso uspeli. Včeraj so napravili nov poskus. Streljali so s težkimi strojnimi in s posebno municijo, ki pri zadetju eksplodira, na tovorno ladjo Lorinda, ko je plula po 40 milj dolgem rečnem kanalu proti Saigону. Ladja je bila ponovno zadeta komaj nekaj palcev nad vodno površino, še večkrat pa v svoj gornji del. Ameriška letala so rdeče napadalce pregnala in ladja je srečno priplula v saigonsko pristanišče.

Ce bi se rdečim posrečilo ladjo potopiti v rečnem kanalu, bi bil s tem vhod v pristanišče Saigona zaprt morda za par tednov. To bi brez dvoma še povečalo težave v redni oskrbi vojaštva s strelivom in drugimi potrebščinami. Ladja Lorinda ima 12 moštvo posadke, v glavnem same Kitajce iz Hong Konga. Več je bilo tekom napada ranjenih.

Večji boji

Rdeči so napadli nek vladni bataljon kakih 75 milj severno od tu s celim polkom, z okoli tisoč možmi, pa so bili odbiti s hudimi izgubami. Napad je bil izveden na eno izmed vasi, ki naj bi služila kot zgradbo zavarnosti podzemnega prebivalstva pred rdečimi in služila tudi kot primer gospodarskega in socialnega programa vlade.

Četa ameriških padalcev od 173. brigade je imela težko izgube, ko se je v soboto šest ur bila z močnimi rdečimi oddelki 20 milj severno od Saigona. Več sreče je imela 1. letalska divizija v osrednjem delu Južnega Vietnama. Posrečilo se ji je dobiti rdeče v par zasled in jih temeljito zdelati.

Humphrey ne vidi osnove za udeležbo rdečih v vladi

WASHINGTON, D. C. — Podpredsednik Humphrey je včeraj na televizijskem sporu ABC "Vprašanja in odgovori" dejal, da Osvobodilna fronta v Južnem Vietnamu pobija, mori, pleni, osvaja in uničuje, zato on ne more videti, zakaj naj bi Združene države predlagale, da bi ljudje bili soudeleženi pri vladi.

Sen. Robert Kennedy je na televizijskem programu NBC med tem še vedno zagovarjal

Iz Clevelanda in okolice

K molitvi— Članstvo Marijinega dvora št. 1640 Kat. borštarnjeve je vabljenocoj ob 7.30 v Grdinov pogreb. zavod na Lake Shore Blvd. k molitvi rožnega venca za pok. L. Somraka.

Predavanje— Društvo SPB Cleveland vabi v nedeljo, 6. marca ob 3.30 popoldne v Baragov dom na preiavanje g. Naceta Hrena, dolgoletnega župana na Vrhniku, o njegovih skušnjah in doživetjih v času druge svetovne vojne.

Malo boljše— Mrs. Tina Jagodnik s 15226 Holmes Avenue je že 7 tednov v bolnici. Zdravje se ji le počasi obrača na boljše. Svoje prijateljice in znanke prosi, naj ji ne pošiljajo v bolnico cvetja in slankarij. Vsem se zahvaljuje za pozdrave in darove. V bolnici bo morala ostati še kar več tednov.

Seja— Podr. št. 14 SZZ ima jutri, v torek, ob sedmih zvečer sejo v SDD na Recher Avenue. Po seji bodo predvajali film "Da ne bo prepozno", nato pa bo praznovanje rojstnih dni članic preteklih treh mesecev.

Skupne podružnice SZZ imajo v sredo ob enih popoldne sejo v St. Clair Recreation Centru. Podr. št. 32 SZZ ima jutri ob sedmih zvečer sejo v dvorani pri Sv. Kristini.

Mladostniki razbijali— Kakih 350 mladostnikov je sinoči po plesu v Club 105 na 2056 E. 105 St. začelo razgrajati in razbijati v okoli in napadati policijo, ki jih je prišla krotiti. To je bil v zadnjih dveh tednih že drug izgređ na tem mestu. Eden od razgrajev in en policaj sta bila ranjena.

Umor?— Oblasti raziskujejo smrt 67 let stare Mrs. Margaret Langlois z 8011 Lake Avenue. Mislijo, da gre za umor in so v zvezi s tem že prijeli nekega moškega, ki stanuje v bližini in je priznal, da je bil v soboto v stenojanju mrtve.

Sen. F. J. Lausche bo danes operiran

WASHINGTON, D.C. — Sen. Frank J. Lausche iz Ohia bo danes operiran v Bethesda vojaški bolnici. Operacija bi morala biti izvršena že pretekli teden, pa je bila odložena, ker je imel senator precej visoko vročino. Ta je sedaj izginila in senator se počuti dobro.

Sen. F. J. Lausche ima že dalj časa težave z ledvicami in mehurjem. Upajo, da bo operacija uspela, da pa bo moral ostati senator okoli dva tedna v bolnici.

Unija cirkuških umetnikov proti tujim gostovanjem

CLEVELAND, O. — Unija akrobatov, artistov in vseh drugih, ki nastopajo v ameriških cirkuških, je delno odločno proti gostovanju tujih cirkusov v Združenih državah, češ da ogrožajo ta gostovanja njihov zaslužek. Bil Strong, ki nastopa na trapezu v cirku Grotto te dni v našem mestu, je izjavil, da bo njegova skupina stopila iz zveze, če ta ne bo odločno nastopila proti gostovanjem tujih cirkusov in cirkuških umetnikov v Ameriki.

ne stike z vietnamskimi komunisti, četudi ne čisto uradne.

V Saigonu je več pesimizma kot optimizma

SAIGON, J. Viet. — Obžalovati je treba, da tistih 200-300 ameriških častnikov, ki so na službi v Vietnamu, tako malo poroča o razpoloženju prebivalstva v Južnem Vietnamu. To razpoloženje bo enkrat igralo odločilno vlogo, ako se namreč posreči cilj ameriške politike: svobodne volitve za Južni Vietnam. Čudno je, da na to sedaj nihče ne misli.

Ako povzamemo razna poročila iz Saigona, ne bi mogli reči, da so ljudje v vietnamski prestolici optimistično razpoloženi. Je vojna stiska postala tako huda, da jo le težko prenašajo. Pravijo, da še nikoli ni bilo tako hudo, kot je ravno sedaj. Boj za obstanek in boj za življenje se kar prepletata. K skrbi za življenske potrebine je prišla še skrb za osebno varnost. Nikoli ne veš, kdaj lahko postaneš žrtev nameravane, pa slučajne

eksplozije ali strele.

Da je prebivalstvo res potrto in pobito, priča dosti pojavov. Ministrski predsednik Ky je po svoji vrnitvi iz Honolulua imel zelo optimističen govor, pa nihče ni verjel njegovim besedam. Pobiti so postali celo optimistično razpoloženi krogi. Ne rogovilijo več ne budisti, ne katoličani, ne delavci, ne študentje. Zanimanje za politiko je utonilo v strahu pred terorjem, draginjo, žalostnimi pogledi v bodočnost. Moške pa mori še nevarnost pred vojaško službo, ki se ji ne moreš ogniti. Sam ne veš, kdaj se znajdeš ali v saigonskih ali v partizanskih četah. Hudo pritiska na ljudi tudi razpad družin, izjema so tiste, ki so še cele.

Zato si vedno več ljudi želi mir za vsako ceno, pa naj pride, kar hoče. Razočaranje na vladno in partizansko politiko je ta-

ko veliko, da ljudje mečejo oba nasprotnika v isti koš. Naveličanost je kakor povodenj, ki se razliva povsod, v mestih in na deželi.

Zato vsi domačini občudujejo Amerikance in njihov optimizem. Včasih mu celo verujejo, vsekakor pa mislijo, da samo Amerikane nekaj pomeni v boju proti Hanoi in partizanom, na vrednost odpora saigonske vlade in saigonskih čet dajo zmeraj manj. Vendar je tako stališče bolj sad občutkov kot premišljevanja in poznavanja stvarnosti.

Na zadnjo vladno rekonstrukcijo ne dajo dosti, nimajo dosti zaupanja tudi v "pacificacijo" dežele, vendar vladi ne žanikar, ne odrekajo dobre volje. Mislijo pa, da ni dosti močna, da bi izvršila svoje načrte.

V zraku visi neka čudna tekma med tipljenjem in potrež-

ljivostjo. Ako ne bo zmagala potrežljivost, se lahko zgodi, da bo Saigon doživel novo politično burjo še pred koncem leta. Kakšno obliko bi utegnili imeti, o tem nihče niti ne ugiba, tako so vsi utrujeni od dnevnih tedov. Vsi pa mislijo, da je sedanja vlada prešibka, da bi mogla prenesti tudi malo burjo.

Tudi na partizanski strani ni vse rožnato. Tudi tam vladata naveličanost in pobitost, ki ju pa radi terorja ne upa nihče pokazati na zunaj. Zato vsi rado vedno pričakujejo, kako bodo terenci reagirali na vzgojo protikomunističnih aktivistov. Pri miru jih gotovo ne bodo pustili. Lahko se zgodi, da jih bodo skušali vse pobiti. To bi seveda še bolj razkočilo obe strani in državljska vojna bi dobila še bolj divjaško obliko. To pa zna sprožiti še hujši val zahtev: mir za vsako ceno!

AMERIŠKA DOMOVINA
 6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
 Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
 Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
 Za Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece
 Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece
 Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
 United States:
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months
 Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months
 Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio
 83 No. 41 Monday, Feb. 28, 1966

Radio Free Europe najučinkoviteše sredstvo za dviganje upanja v svobodo

V torek, 22. februarja, je bil v Sheraton-Cleveland Hotelu sestanek zastopnikov časopisja, radija in televizije s predsednikom uprave Radio Free Europe. Predsednik Crawford H. Greenwalt potuje po središčih ameriškega zanimanja za razvoj borbe proti komunističnim diktaturam v Evropi, da bi organiziral zbiranje večjih prispevkov za Radio Free Europe, ki ga je označil kot eno najučinkovitejših sredstev javnega obveščanja za vzdrževanje upanja, da se bo vrnila svoboda in da vztrajnost in potrpljenje pod sedanjimi komunističnimi diktaturami v Vzhodni Evropi.

Predsednik je navzočim, med katerimi je bil tudi zastopnik Ameriške Domovine, pojasnjeval nekako takole:

Radio Free Europe oddaja izključno v pet vzhodno-evropskih dežel. Vse oddaje so v tamkajšnjih domačih jezikih. Radio Free Europe ne hujska, ne dela čiste propagande, pač pa objektivno obvešča o dogodkih in razmerah v svobodnem svetu in daje svoje pripombe in svoja pojasnila k temu, kar se godi v dotični deželi.

Vzhodna Evropa je na naši skrbi, ker ta del Evrope pomeni značilno gospodarsko in vojaško moč, ker imajo Združene države tako strateške in politične, kakor tudi moralne in obče človeške interese tam, ker vemo, da Sovjeti hočejo izrabljati te dežele za svoje politične, gospodarske in strateške interese, ker so ti narodi v resnici zelo ostro protikomunistični in si žele ožjih zvez z Zahodom in ker s tem služimo miru. Te diktature so take, da bi brez ljudstva in proti volji ljudstva hitro sprožile vojno. Nadomestiti jih je treba z vladami, ki bi bile bolj blizu svojega ljudstva, bolj neposredno čutile odgovornost, ker je gotovo, da ljudje hočejo ohraniti mir do skrajnih mej možnosti.

Kljub vsem spremembam ima Sovjetska zveza še vedno prevladujoč vpliv v teh krajih. Ponekod so še vedno močne sovjetske vojaške enote. Dve tretjini vse zunanje trgovine teh dežel je s Sovjetsko zvezo.

Radio Free Europe ni državna ustanova. To je zasebno podjetje, ki ne dela za dobiček in se vzdržuje le z darili in zasebnimi prispevki. Ni se mu treba ozirati na uradne zveze naše dežele z dotično komunistično vlado, lahko dela neodvisno. V Poljsko, Madžarsko in Čehoslovaško oddaja Radio Free Europe po 19 ur na dan vsak in sleherni dan, v Bolgarijo in Romunijo pa tudi po več ur na dan. Z več strani so ugotovili, da naše oddaje posluša največ ljudi. Vemo, da se Sovjetom več ne izplača, da bi nas motili. Vemo, da neprestanje oddaje oblikujejo javno mnenje, ki bo nekega dne, — tako za gotovo upamo —, rodilo tudi učinkovit pritisk na režim.

Dosedanji naš napor ni bil brez uspeha. Vzhodna Evropa vse bolj sprejema zapadne oblike in sredstva. Vedno več je tam trgovine po načinih svobodnega trga. Dežele se vedno bolj postavljajo na lastne noge, sklepajo svoje trgovske in druge pogodbe z Zahodom in skušajo same pomagati odpirati vrata na Zahod. Vse to se godi, ker se vedno bolj čuti pritisk javnega mnenja, ki nastaja prav gotovo tudi pod vplivom oddaj Free Europe. Naši poslovni ljudje vedno bolj priznavajo, da Združene države ne morejo puščati vzhodne Evrope v nemar. Naše stalno zanimanje za njo naj nam odpira in obdrži poslovne zveze tam in jih še razširja in pomnožuje, da bodo ti narodi vedno manj odvisni od Sovjetske zveze.

Radio Free Europe doseže 82 milijonov ljudi in jih pridobiva za demokracijo in demokratične svoboščine, za naš način družabnega in državnega življenja. Podpiranje takega dela je gotovo najuspešnejši način osvobodjevanja teh narodov iz režima diktatur v demokratični red. Dr. Frank Stanton, predsednik Columbia Broadcasting System je po obisku v Monakovem, potem, ko si je tam ogledal vse naprave Radio Free Europe, izjavil: "Po mojem mnenju je svobodni svet lahko ponosen na to ustanovo in njen uspeh."

Radio Free Europe ima svoj glavni urad v Monakovem. Nemčija, svojo glavno oddajno postajo pa v Lizboni na Portugalskem. Direkcija je v New Yorku. Prenosnih postaj je 31, skupna moč 2,260,000 vatov. V Čehoslovaški, Madžarski, Poljski, Romuniji in Bolgariji doseže Radio Free Europe skupno 82,955,000 poslušalcev, ki imajo po uradnih podatkih 16,101,000 sprejemnih aparatov. Skupno oddaja v te dežele po 519 ur na teden, torej dalj časa kot vse zapadno-evropske oddaje skupno. Povprečno prejema urad Radio Free Europe po 1040 nisem na teden iz vzhodne Evrope.

Zastopnik Ameriške Domovine je postavil poročevalcu tole vprašanje: "Vemo, da Radio Free Europe spremlja in komentira tudi radijske postaje v Jugoslaviji. Ali se čuti, da tam kaj posluša Radio Free Europe?" Odgovor je bil: "Nekaj že, za razmeroma malo. Največ reakcije izven dotičnih petih dežel imamo iz Sovjetske zveze."

Končno je predsednik Free Europe ponovil prošnjo:

Kdor misli, da je vredno in more, naj podpre ta silno važen napor. Pošljite svoj prispevek na: Radio Free Europe Fund, Inc., 2 Park Avenue, New York 10016. Prispevki za Radio Free Europe so davka prosti.

M. K.

BESEDA IZ NARODA

Še k spominskim obletnicam o dr. Janezu Ev. Kreku in dr. Antonu Korošču

Cleveland, O. — Ze smo tedaj poročali o spominskih proslavi ob stoletnici rojstva dr. Janeza Evangelista Kreka in 25. letnici smrti dr. Antona Korošca, ki je bila dne 12. decembra 1965 v cerkveni dvorani pri Mariji Vnebovzeti na Holmes Ave. Dobili smo več nasvetov bralcev in prijateljev lista, da bi dobro bilo objaviti dve glavni poročili pri tej proslavi v celoti, da bodo imela naša društva gradivo za podobne proslave pri rokah. V tak namen je bilo že v Sloveniji z dne 14. januarja objavljeno poročilo o dr. Korošču, danes naj pa sledi še nekaj poročila o tej proslavi in celoten govor Ivana Avseneka o dr. Janezu Evangelistu Kreku, oziroma o osebnih stikih govornika s tem velikom našega kulturnega in političnega življenja.

Proslavo je organiziral Klub slovenskih krščanskih demokratov v Clevelandu. Predsednik kluba Janez Ovsenik je proslavo začel in jo vodil. Po prvih pozdravnih besedah je rekel o pomenu proslave naslednje: "Narod kot je naš, ima pravico do življenja, obstoja in samostojne rasti. Ne moremo se naslanjati na številčnost — drugih je več po številu — naša duhovna sila pa je toliko, da se lahko merimo z narodi, ki radi svoje številnosti — ker gredo v mnogo milijonov — odmerjajo pravico."

Narod, ki ima v svojem razvoju duhovne voditelje, kot so bili naši: kardinal Misijski, nadškof Vovk, škofje Slomšek, Baraga, Jeglič, Rožman; narod, ki ima pesnike kot je naš France Prešeren, ali Simon Gregorčič ali vsi oni od Murna in Keteja do Županciča in Balantiča; narod, ki ima pisatelje, kakor so bili naši Ivan Cankar, France Finžgar, Ivan Pregelj, Narte Velikonja — tak narod je pomemben, polnopraven in do popolne enakopravnosti opravičen član družine kulturnih in civiliziranih narodov sveta.

Narod, ki ima množice, ki so pripravljene mreti za narodne svetinje in ideale, kot so umirali Slovenci v letih 1941-1945, ne more biti premagan. Narod, ki pod pritiskom najhujše diktature, ki mu je pomorila desetisoče sinov in hčera, koplje v globine in v sebi kuje silnice rešitve, kot se to godi sedaj v Sloveniji, tak narod z upanjem gradi srečnejšo bodočnost.

Dveh odličnih sinov tega naroda se bomo danes spomnili. Ne živita več. Ne jokamo za njima. V veselje in ponos so nam njuna dela. Vzora sta vsem, ki skušajo kaj dodati k skupni podobi slovenskega narodnega življenja.

Dr. Janez Evangelist Krek, rojen 27. novembra 1865 pri Sv. Gregoriju nad Sodražico, duhovnik, vzgojitelj, prosvetitelj, parlamentarec, organizator delavstva, pisec "Črni bukev kmetkega stanu", človek narodne duše, ljubljene ljudskih množic. Praznujemo stoletnico njegovega rojstva in hvalnico pojmo za velike uspehe njegovih prizadevanj.

Dr. Anton Korošec, politik, ki nas je vodil ob prelomu razmer. Strla se je tedaj nadoblast Nemcev nad Slovenci, sami smo zaorali tedaj brazdo nove bodočnosti pod njegovim vodstvom. Umrli je 14. decembra v Beogradu, — potem, ko je bil v našem imenu predsednik vlade, pred-

sednik senata, eden najvidnejših in najvažnejših parlamentarcev in politikov te države vseh dvajset let, eden njenih najmarkantnejših državnikov.

Oba sta narod vodila k soncu svobode.

Ko so v St. Janžu na Dolenjskem 18. oktobra 1918 prišli k pogrebu dr. Janeza Evangelista Kreka, je dr. Korošec vzkliznil v slovo mrtvemu prijatelju in v vodilo živemu narodu: "Dvignite glave, ker vaše odrešenje se približuje!"

V tem vodilu naj nas današnja prirediteljska okrepila, da bomo v pogledu na našo bogato preteklost pili zaupanje v narodno

PODOBA DR. J. E. KREKA PO SPOMINU

(V obliki odgovorov na vprašanja.)

1. Ali ste že kdaj pisali ali govorili o velikem pokojniku?

Ne nikoli. Komaj so ga dobro pokopali, že se je vsula na njegovo življenje in njegovo delo cela kopa zagovornikov in kritikov. Vsak med njimi je imel pri sebi ali kadičnico ali bič, orodje je rabil, kot se mu je zdelo treba in prav. Zato imamo o Kreku dobro obdelano sliko. Ne vem, kje bi se moglo še kaj dodati.

2. Kdaj in kje ste bili v osebnih zvezah z njim?

Zelo kratko dobo, samo od 1. 1905 do 1. 1910. Prve dve leti kot gimnazijec v Ljubljani, druga leta kot dunajski študent. Treba je dodati še stike v počitnicah na Prtovcu, na slavnostih Krščansko-socialne zveze, na dijaških tečajih pri Sv. Joštu. Vsak študent je lahko prišel do njega, toda moral je imeti posebno srečo, da je lahko govoril z njim na samem. Krek pa je bil zmeraj oblegan od obiskovalcev. Jaz sem bil povrh še obložen s hitrici pri učenju. Zato sem imel le redkokdaj srečo, da sva govorila sama, to se pravi, če sem jaz govoril, sem navadno govoril otročarije, kot se študentom spodobi. Krek pa je potrpežljivo skušal izluščiti iz njih, kaj tehtnega, in jih poljudno komentiral. Večinoma je pa samo komentiral vprašanja. Komentariji so mi naravno ostali najbolj v spominu.

3. V kakšno dobo so padli Vaši stiki s pokojnikom?

Bili so takrat za dijaške burni časi, prišla je doba preloma s tisto preteklostjo, ki je v študentskih videla same kandidate za poznejšo duhovsko in posvetno gospodo. V začetku preloma in tega stoletja smo se mladi gimnazijci še šli indijance v gozdovih okoli Kranja, so nas bolj zanimali kriminalni romani kot pa javno življenje. V angleškoburski vojni smo potegnili z Angleži samo zato, ker so Nemci vlekli z Buri. Nemci so nam bili namreč že takrat zopni. Par let pozneje nas je pa rusko-japonska vojna že tako razburkala, da smo se hodili na Ljubljanski grad vojskovat z Nemci. Ker so bili Nemci za Japonce, smo bili mi naravno za Ruse. Tako je prišlo do tega, da so takrat Rusi sicer pogoreli v Sibiriji, zato pa zmagali na ljubljanskem gradu. Seveda jim to ni nič pomagalo.

Prevzelo nas je pa tudi domače javno življenje. S strastjo smo sledili prepričkom okoli Prešernovega spomenika, v duhu smo bili tudi pri vseh demonstracijah, tudi pri tisti, kjer sta zgubila življenje Lunder in Adamič. V razredih se nismo delili le po narodnosti, ampak tu-

bodočnost. Naši mladi naj si črpajo zavest, da so sinovi in hčere naroda, ki ni manj vreden kot drugi, čeprav so številnejši. Lep in časten je venec naše zgodovine. Na sorazmerno velikih delih duha nismo reveži. Prosimo Boga, da bi nam dal v bodoče še narodnih delavcev in voditeljev kakor sta bila duhovnika dr. Janez Evangelist Krek in dr. Anton Korošec.

Moški zbor pod vodstvom Martina Rakarja je ta slovesen uvod podčrtal in uvedel akademijo s tem, da je močno in občuteno odpel nekaj slavnostnih. Nastopil je še večkrat med deklaracijami, recitacijami in govori s posrečeno izbranimi pesmimi. Izvrsno izvajanje je bistveno pripomoglo k lepemu uspehu celotne prireditve.

Kot cvetovi nove pomladi so pritekali na oder mladi in najmlajši in pripenjali vsak svoj cvet ljubezni k spominu na pokojna vodnika.

Z napeto pozornostjo je dvorana prisluhnila vprašanjem in odgovorom o dr. Kreku, kakor jih je napisal Ivan Avsenek, (vpraševalec Janez Ovsenik, odgovarja Franček Kolarič):

di po svetovnih nazorih in političnih stališčih. Profesorji so morali prenašati celo take besede, kot na primer socializem, ki so ga študentje brez kazni rabili v svojih obveznih predavanjih v 7. in 8. gimnazijskem razredu.

Dr. Krek ni bil slep za prelom v dijaških vrstah. Poleg stikov s posameznimi dijaški je imel v svoji vili na Taboru tedenska predavanja o socialnih vprašanjih. Na predavanja nas je hodilo toliko, da je bila soba vedno natlačena. Razlagal je osnovne pojme o socialnem vprašanju, odrejal kratke debate, da vidi, ali smo ga razumeli. Pa ga zmeraj nismo. Svojo razlago o navidezni razliki med umskim in ročnim delom nam je na primer moral parkrat ponoviti; ni nam namreč bilo hitro jasno, kako je treba vrednotiti umsko in kako ročno delo. Prižiganje znane njegove dolge lončene pipe je pa služilo za odmor. Kot nikjer ni bil pokojnik tudi zbircen v tobaku. Njegova sestra Cilka mu je zastoj dopovedovala, da s takim tobakom lahko kadi samo sebi, ne pa gostom. Dobila je za odgovor, da njegov tobak preganja tudi mole in neslane goste.

Za nas dijaške so bila predavanja neprecenljive vrednosti. Nemška literatura o socialnem vprašanju nam je bila tuja, domače slovenske pa skoraj ni bilo. Krekov pouk nam je močno olajševal branje gospodarske in socialne literature, od dnevnikov preko tednikov in mesečnikov do strokovnih knjig.

4. Kakšni so bili stiki dr. Kreka z S. K. A. D. Danica na Dunaju?

Dr. Krek se je počutil v Daničinih prostorih kot doma, med Daničarji pa kot v svoji družini. Ni videl v njih samo sodelavcev na prosvetnem in socialnem polju, ampak tudi naslednike, ki bodo zagrabil za samostojno delo, ko omaga on in njegov rod. Zato je porabil vsako prosto minuto, da je prišel v Daničine prostore. Tega smo se Daničarji tudi zavedali. Ni bil le goli slučaj, da je Danica imela svoje društvene prostore prav blizu hotela Hammerand, kjer je pokojnik stanoval, kadar je bil na Dunaju. Ni bil goli slučaj, da so Daničarji tudi zahajali v kavarno nasproti hotelu, kamor je zahajal tudi Krek.

Danica se je po 1. 1907 močno razmahnila. Vsakoleten priatek na članstvu je presegal število članstva v prvem letu njegovega obstoja. Bila je pa že takrat odsev razmer v domovini. V njej so bile v glavnem 3 struje: tista, ki se je v nemala za prosvetno in socialno delo, tista, ki je simpatizirala s politiko

in tista, ki je sedela večinoma za knjigami, da bi čimprej prišla do kruha, pri tem pa gledala, da ne zgubi stika s slovenskim življenjem doma in na tujem. Naravno je hotela imeti vsaka struja svojega zastavonoša, prosvetna dr. Kreka, politična dr. Šušteršiča, le nevtalna, ako smem tako reči, je morala shajati brez njega, čeprav je bila v društvu številčno najmočnejša. Vendar pa struje niso razdirale prijateljstva med Daničarji in ne rušile sloge in discipline v društvu. Dale so pa pogosto povod za živahne debate, ki so dosegle svoj vrhunec 1. 1909, ko se je pojavila kandidatura dr. Šušteršiča za častnega člana. Večina ni bila navdušena za kandidato, ker je stala na stališču, naj postanejo častni člani le tisti, ki so res kaj napravili za Danico, s čemur se pa dr. Šušteršič ni mogel postaviti. Za predlog se je naravno vlekla politična struja, ki je rabila dobro leto, da je pridobila za svoje stališče toliko Daničarjev, da je Šušteršičeva kandidatura končno zmagała s pičlo večino. Dr. Kreku je bilo to debatanje zoprn, se ni mešal vanj, dal pa nam je razumeti, da Danica ne bo grešila zoper svoja načela, ako izvoli dr. Šušteršiča za častnega člana. Da se napetost zabriše, je bil obenem izvoljen za častnega člana tudi dr. Ignac Žitnik, odlični podpornik Danice in nič manj odlični delavec. Dodati pa moram, da dr. Krek ni nikoli dovolil prosvetarjem v Danici, da bi se postavljali kot njegova garda. Zanj so bili vsi Daničarji enaki. Posebno je bil vesel, kadar so se Daničarji pokazali v dunajski javnosti. Ko smo enkrat skupaj z drugimi jugoslovanskimi akademiki demonstrirali pred parlamentom za slovensko univerzo, je on agitiral med poslanci, da so prišli gledat demonstracijo. Ko je policija polovila običajen odstotek demonstrantov, je bil zopet on, ki je posredoval pri policijskih organih, da so bili vsi takoj spuščeni na svobodo. Tisti večer smo seveda slavili vsi skupaj z dr. Krekom demonstracijo v znani rotovski kleti.

5. Ali ste v tej dobi kaj večkrat govorili s Krekom na samem?

Zelo redko, pa še takrat le slučajno pri srečanjih na cestah in v parkih. Živo so mi v spominu sledeča srečanja:

a) Pozabil sem že, kako je prišlo, da so slovenski poslanci začeli obstrukcijo v dunajskem parlamentu. Političen svet ni vzel obstrukcije za res, saj je bil klub slovenskih poslancev med najmanjšimi. Ko pa je menda kot prvi govornik govoril pokojni poslanec Gostinčar celih 12 ur nepretrgoma, je zavrsalo. Parlament je uvidel, da ta obstrukcija ni samo za šalo in zabavo. Začela so se zakulisna pogajanja, udeleževal se jih je tudi dr. Krek, ki je imel dosti odličnih prijateljev med avstrijskimi socialisti in stranko dr. Luegerja. Na Krekovo posredovanje je vzel pogajanja v roke ravno dr. Lueger in dosegel kompromisno resolucijo, ki je v celem odobrila stališče slovenske parlamentarne delegacije v veliko nejevoljo nacionalistov vseh vrst.

Dr. Kreka sem srečal dan po glasovanju v parku pred parlamentom. Obraz mu je kar žarel od sreče. Takoj mi je začel opisovati na široko potek krize in obstrukcije, svoja prizadevanja za uspeh, vlogo dr. Luegerja, zdravo pamet avstrijskih socialistov, zato pa očitno sovraženost pri avstrijskih nacionalistih vseh vrst. Potek obstrukcije je ni samo utrdil ugleda slovenske parlamentarne delegacije, ga je tudi visoko dvignil. In ravno to je hotel pokojni Krek doseči s svojim delom v parlamentu. Ni se tam samo pulil za interese svojega naroda, hotel mu je pridobiti spoštevno mesto tudi v avstrijski politični javnosti.

Dr. Kreka sem srečal dan po glasovanju v parku pred parlamentom. Obraz mu je kar žarel od sreče. Takoj mi je začel opisovati na široko potek krize in obstrukcije, svoja prizadevanja za uspeh, vlogo dr. Luegerja, zdravo pamet avstrijskih socialistov, zato pa očitno sovraženost pri avstrijskih nacionalistih vseh vrst. Potek obstrukcije je ni samo utrdil ugleda slovenske parlamentarne delegacije, ga je tudi visoko dvignil. In ravno to je hotel pokojni Krek doseči s svojim delom v parlamentu. Ni se tam samo pulil za interese svojega naroda, hotel mu je pridobiti spoštevno mesto tudi v avstrijski politični javnosti.

sti. V tem oziru ni zaostajal za dr. Šušteršičem.

b) Pokojni dr. Krek je bil tudi odlični mojster v obrambi svojih stališč. Ni se ustrašil debate z nobenim nasprotnikom tudi v dunajskem parlamentu. To je moral čutiti čisto nepričakovano tudi takratni češki državni poslanec in poznejši predsednik ČSR Masaryk. Je v neki parlamentarni debati tako ognjevit zagovarjal svoje poglede, da je to zbudilo dr. Kreka. Je dal Masaryku še na isti seji tako temeljit odgovor, da so mu med drugimi čestitali tudi avstrijski socialni demokratje, ki gotovo niso bili ne Krekovih ne Masarykovih nazorov v dotičnem problemu.

Posledice kulturnega dvoboja med obema politikoma so bile svoje vrste, pa vendarle hitro opažene na hodnikih dunajskega parlamenta: Kadar je Masaryk hotel govoriti v parlamentu, je zmeraj hodil gledat, kdo na listi govornikov govori za njim. Ako je opazil ime dr. Kreka, je svoj govor odpovedal.

"Danes sem mu pa zopet nagajal," mi je rekel, ko sva slučajno srečala pred parlamentom. Ker nisem vedel, kam naj to cika, mi je povedal zgodbo z Masarykom in obširno razlago, kako morajo male delegacije v velikih parlamentih porabiti vsako priliko, da se uveljavljajo, ako ravno taki nastopi ne nudijo kar naenkrat otipljivih koristi. Ker je bil dr. Šušteršič odlični parlamentarni taktik, je Krekove uspehe v parlamentu gotovo dobro izbral. Te verjetnosti pa pokojni Krek ni nikoli omenjal, je bil preveč discipliniran pristaš svoje stranke.

c) Bilo je mrzla tisti večer proti koncu 1. 1909, ko sem pokojnika srečal blizu njegovega hotela. Utrujenost se mu je brala na obrazu, zato sem hotel iti domov. Me je zvalil v kavarno in pripovedoval o svojem delu za "vseslovensko ljudsko stranko". Vračal se je ravno iz Ljubljane, kjer se je udeležil ustanovnega občnega zbora, ki je kronal njegova prizadevanja s političnim uspehom, ki ga ne moremo podcenjevati. Studentje smo bili naravno vsi navdušeni za politično organizacijo, ki naj obsega ves slovenski narod; ni se nam niti sanjalo, kako malo razumevanja je bilo zanje v posameznih avstrijskih deželah, kjer prebivajo Slovenci. Tradicionalna pokrajinska miselnost slovenskih politikov, zaverovnost v lokalne interese, osebne ambicije in trenja, ki so jih rodile, pomanjkljiva razgledanost, nepotrebnih sporazumi, vse je nagajalo naporom dr. Kreka. Mnogo je moral velikokrat popuščati, prigovarjati, prepričevati, če treba, tudi vihteti kadičnico; pa ni odnehal, dokler ni dosegel cilja.

Na vse to je pa pozabil tisti trenutek v dunajski kavarni. Pred očmi mu je bdel samo uspeh: Slovenci so postali končno političen narod s stranko, ki so vanjo vključeni pristaši iz vseh avstrijskih kronovin. Minula je doba, ko so bili Slovenci zaverovani v "duhovno in deželno gospodstvo", nastopila je doba, ko skupna stranka lahko govori v imenu vsega naroda, seveda, če dobi pri volitvah večino. "Ne vračam se samo s krsta v s l o v e n s k e ljudske stranke, vračam se tudi s pogrebno prejšnjih pokrajinskih strank", tako nekako je končal pokojnik svoj samogovor, kajti jaz sem samo poslušal in molčal. Nisem mogel vsega pomena takoj doumeti.

Ni mi takrat prišlo na misel vprašanje: ali se bodo poslanci nove VLS, državni in deželni, tudi shajali in ustanovili neuraden slovenski parlament, da bi tako tudi na zunaj pokopali političen obraz "deželne gospodske"? Morda je bilo prav, da mi to ni padlo v glavo, dr. Krek bi bil morda z odgovorom prišel v zadrego. Stara navada je pač železna srajca, prav poseb-

(Dalje na 3. strani)

KRALJ GORA

EDMUND ABOUT

Zajtrk, ki sem ga zaužil brez pič v družbi obeh žensk, je bil eden največjih, kar se jih spominjam. Vse moje gorje je torej pri kraju. Prost bom čez dva dni lahkega ujetništva. Moje me, ko pridem iz Hadži Stavrosovih rok, čaka celo ljuba verižica. Zdelo se mi je, da sem pesnik po de Gessnerjevem vzorcu. Jedel sem s tako dobrim tekot kot g. Simons in pil sem gotovo še z lažjim srcem. Prav tako se mi je prileglo belo eginako vino kot nekdanj sanctorinsko. Pil sem na Marijanino zdravje, na zdravje njene matere, mojih dobrih staršev in princezinje Ypsoff. Gospa Simons je hotela slišati zgodovino te imenitne tulke, in pri moji veri, nisem ji je prikrival. Dobri zgledi niso nikdar zadostili znanju! Marijana me je kar najljubezniveje poslušala. Menila je, da je princezinja prav ravna in da mora ženska pograbititi srečo, kjer jo najde. Lepa beseda! Pregovori so modrost naroda in včasih njegova sreča. Bil sem na poti do vse sreče in zdelo se mi je, da drvim proti nekakšnemu zemeljskemu paradizu. O Marijana! Bomar, ki jadra po oceanu, ni nikdar za vodnika takih zvezd, kot so tvoje oči.

Sedel sem pred njo. Ponudil mi je kurjo perot in pri tem se je tako približala, da se je moja zmanjšana podoba odbijala dvakrat med njenimi črnimi obrvi. Zdel sem se sam sebi lep, gospod, prvič v življenju. Okvir je naredil sliko tako lepo! Tuja misel mi je prevzela duha. Mislim sem, da moram spoznati v tem slučaju svojo usodo. Zdelo se mi je, da nosi Marijana na dnu srca sliko, ki sem jo odkril v njenih očeh.

Vse to ni bila ljubezen, dobro vem to, in nočem se opravičevati, niti se bahati s čuvstvom. Ki ga nisem nikdar poznal; toda bilo je odkrito prijateljstvo, ki bi, tako mislim, zadostovalo človeku, ki se hoče ženiti. Nobeno nemirno razburjenje ni plalo po mojih žilah, toda čutil sem, da se v meni nekaj topi, kot topi gorak solnčni žarek voščeno palico.

Pod vplivom tega razumnega navdušenja sem povedal Marijani in njeni materi celo svoje življenje od svojih prvih dni. Naslikal sem jima domačo hišo, veliko kuhinjo, kjer smo jedli vsi skupaj, bakrene ponve, ki so visele po vrsti na zidu, vence brač in klobas, ki so se vili v dimniku, naše preprosto in večkrat težko življenje, prihodnost vsakega mojih bratov: Henrik bo nasledoval očeta, Friderik se uči krojaštva, Franc in Ivan-Nikolaj sta pri vojakih z osemnajstimi leti: eden je brigadir pri konjici, drugi ima že našitke stanovanjskega mojstra. Pripovedoval sem jima o svojem učerju, izpitih, majhnih uspehih, ki sem jih imel na vseučilišču, lepo prihodnost profesorja, za katerega lahko pridem, za najmanj tri tisoč franki dohodkov. Ne vem, v koliko ju je moje pripovedovanje zanimalo, toda jaz sem občutil pri tem izredno zadovoljstvo in sem si od časa do časa nalil svoj kozarec.

Gospa Simons mi ni več govorila o našem ženitnem načrtu in jaz sem bil radi tega zelo zadovoljen. Bolje je nič govoriti kot prazne besede mlatiti, če se poznamo tako malo kot mi. Dan mi je potoke kot ena ura; razume se seveda kot ura veselja. Drugi dan se je zdel nekoliko dolg g. Simons; jaz pa bi bil najrajši ustavil sonce na njegovem potu. Učil sem Marijano prve pojme o botaniki. Oh, gospod, nihče ne ve, koliko nežnega in ljubeznivega lahko vpletemo v on sam pouk o botaniki.

Končno, v sredo, jutraj, se je prikazal menih na obzorju. Vstal je še pred dnem, da nam je

prinesel prostost v svojem žepu. Izročil je kralju pismo bančnega guvernerja in g. Simons pismo njenega brata. Hadži Stavros je rekel g. Simons: "Prosta ste, gospa, in lahko odpelujete tudi vašo gospodično hčerko. Želim, da ne odnesete z naših gora preveč slabega spomina. Postregli smo vam z vsem, kar imamo na razpolago; če postelja in miza nista bili vredni vas, so temu vzrok okolščine. Bil sem ono jutro za hip preživ, za kar vas prosim, da pozabite; treba je nekoliko prizanašanja premaganemu generalu. Če smem ponuditi majhno darilce gospodični, jo prosim, da vzame star prstan, ki ga lahko umeri po svojem prstu. Ni ukraden; kupil sem ga pri nekem trgovcu v Naupli. Gospodična bo pokazala to zlatino v Angliji in pripovedovala o njenem obisku pri kralju gora."

Prestavil sem dobresedno ta kratki govor in sam sem dal kraljev prstan na Marijanin prst.

"In jaz?" sem vprašal dobrega Hadži Stavrosa, "ali ne dobim ničesar v spomin na vas?"

"Vi, dragi gospod? Toda saj ostanete pri nas. Vaša odkupnina ni plačana!"

Obrnil sem se h gospe Simons in pomolila mi je tole pismo:

Draga sestra!

Prepričal sem se in izplačal 4000 liv. št. proti potrdilu. Ostalih 600 nisem mogel izplačati, ker potrdilo ni bilo na Tvoje ime in bi jih ne mogli dobiti nazaj. Pričakujem Te skoraj vdani Edvard Sharper.

Preveč dobro sem pridigal Hadži Stavrosu. Radi dobre uprave je mislil, da mora poslati dve potrdili!

Gospa Simons mi je zašepetala na uho: "Zdi se, da ste zelo v skrbeh! Ali je treba delati take obraze? Pokažite, da ste mož in ne delajte tako kislega obraza. Glavna stvar je že storjena, ker sva rešeni midve, moja hči in jaz, ne da bi nas to kaj stalo. Kar se tiče vas, sem pa povsem mirna: gotovo se boste znali izmazati. Vaš prvotni načrt, ki je bil neuporaben za dve ženski, postane krasen, odkar ste sami. Kdaj naj torej pričakujemo vašega obiska?"

Zahvalil sem se ji prav pristočno. Ponudila mi je tako krasno priložnost, da pokažem svoje prednosti in si pridobim Marijanino spoštovanje. "Da, gospa," sem ji rekel, "računajte name. Odsel bom od tu kot junak in tem bolje, če me pri tem čakajo kakke nevarnosti. Prav zadovoljen sem, da moja odkupnina ni plačana in zahvaljujem vašega gospoda brata za vse, kar je storil zame. Videli boste, če si Nemec ne zna pomagati iz zagate. Da, kmalu boste slišali o meni!"

"Ko boste enkrat proč iz tega kraja, se gotovo oglasite pri nas."

"Da, gospa."

"Sedaj pa prosite tega Stavrosa, da nam da za spremstvo pet ali šest tolovajev."

"Čemu neki, dobri Bog?"

"No, vendar zato, da nas varujejo pred orožniki."

VI.

Beg.

Med tem, ko smo jemali slovo, se je naenkrat razširil okoli nas neznozen smrad, ki me je dušil v grlu. Bila je sobarica obeh žensk, ki se je prišla priporočiti njuni velikodušnosti. Ta stvar nam je bila bolj v nadlego kot v pomoč, in dva dni že ni imela nobenega posla več. Vendar pa je gospa Simons obžalovala, da ne more ničesar storiti zanjo in prosila me je, naj povem kralju, kako je prišla ob svoj denar. Hadži Stavros ni bil niti presečen, niti hud. Zmislal je samo z rameni in rekel med zobmi:

(Dalje prihodnjik)

MAREC						
Sa	Mo	We	Th	Fr	Sa	Su
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

KOLEDAR

društvenih
prireditev

MAREC

1. — Marijin dvor Kat. boršt-narjev št. 1640 priredi letno "card party" v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti. Začetek ob treh popoldne.
2. — Društvo Sv. Imena pri Sv. Vidu priredi v farni dvorani zajtrk s klobasicami in omleti. Od 8. zjutraj do 2. popoldne.
3. — Klub slov. upokojencev v SDD na Waterloo Rd. priredi večerjo ob 3. obletnici svojega obstoja.
4. — Slov. ženska zveza poda v SND na St. Clair Avenue koncert v korist šolninskega sklada. Nastopi slovenska pevka Marija Fishingier iz Chicaga. Začetek ob treh popoldne.
5. — Balincarska tekma v Slov. del. domu na Waterloo Road.
6. — Šesti letni banket Federacije slov. narod. domov v Slovenskem domu na Holmes Av.
7. — Glasb. Matica poda v SND na St. Clair Ave. pomladni koncert. Začetek ob 3.30 pop.

APRIL

1. — Dramatsko društvo LILIJA poda I. Cankarjevo dramo JAKOB RUDA v Slov. domu na Holmes Avenue.
2. — Moški pevski zbor Slovan priredi Pomladni koncert v SDD na Reher Avenue. Začetek ob štirih popoldne.
3. — Folklorna skupina KRES priredi VEČER NARODNIH IN UMETNIH PLESOV v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue. Začetek ob 7.30. Po sporedu zabava. Igrajo "Veseli mornarji".
4. — Materinski klub fare sv. Vida pripravi obed v fari dvorani. Na razpolago bo od poldne do petih popoldne.
5. — Podr. št. 47 SZZ praznuje 35-letnico obstoja skupno s državno konvencijo združenih podružnic SZZ iz Ohia in Michigan v SDD na Prince Avenue.
6. — Podr. št. 47 SZZ priredi večerjo za 35-letnico obstoja v Slov. del. dvorani na 10814 Prince Avenue. Začetek ob petih.

MAJ

1. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti priredi banket ob 50-letnici svojega obstoja.
2. — Pevski zbor Planina poda svoj pomladni koncert v SND na Maple Heights. Začetek ob štirih popoldne.
3. — Tradicionalna spomladanska prireditev DSPB Tabor v Slovenskem domu na Holmes Avenue.
4. — Pevski zbor Triglav poda svoj letni koncert in priredi domačo zabavo v Sachsenheim, 7001 Denison Ave.
5. — Slovenska šola pri Sv. Vidu priredi materinsko proslavo v šolski dvorani. Začetek ob treh popoldne.
6. — Materinska proslava Slovenske šole Marije Vnebovzete v Collinwoodu ob treh popoldne v šolski dvorani.
7. — Banket SDZ ob njeni 16. redni konvenciji v Slov. nar. domu na 5050 Stanley Ave. Po banketu ples. Igra Eddie "B" Trio.
8. — Clevelandski odsek akademskega društva SAVA poda družabno prireditev s programom.
9. — Društvo SPB Cleveland: Spominska sv. maša za padle žrtve zadnje vojske in komunistične revolucije pri Lurški Mariji na Providence Heights na Chardon Road v Euclidu.

JUNIJ

1. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi piknik na svojih prostorih na White Road.
2. — Dr. H. Löbelov Spominski sklad priredi piknik ob za-

ključku kampanje na Slovenski pristavi.

11. in 12. — DSPB Tabor priredi na Slov. pristavi spominsko proslavo za padle in pobite borce komunistične revolucije v Sloveniji.
13. — Otvoritev Slovenske pristave za leto 1966.
14. — Fara Marije Vnebovzete bo praznovala 50-letnico duhovništva župnika rev. M. Jagra z mašo in banketom.
15. — Letni OHIO KSKJ DAN v parku sv. Jožefa.
16. — Slovenska šola priredi izlet na Slov. pristavo.
17. — S.K.D. Triglav Milwaukee priredi prvi letni piknik v svojem parku, ob Wis. cesti 36, 4M. Vzhodno od Waterford. Vhod nasproti Heg Memorial parka.

JULIJ

1. — Slovenska telovadna zveza priredi telovadni nastop na Slovenski pristavi.
2. — Stajerski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.
3. — Slovenska šola pri Mariji Vnebovzeti priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

1. — Društvo Najsv. Imena fare sv. Vida priredi piknik na Slovenski pristavi.
2. — Slovenski dom na Holmes Avenue priredi svoj letni piknik v parku sv. Jožefa na White Rd.
3. — Konvencijski ples KSKJ v Slov. nar. domu na St. Clair Avenue.
4. — Sv. maša ob konvenciji KSKJ v cerkvi sv. Vida ob 11.45, po njej kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu. Popoldne piknik na prostorih sv. Jožefa v KSKJ parku na White Rd.
5. — Slovenski športni klub priredi piknik na Slovenski pristavi.
6. — Se začne XXVI. glavna konvencija KSKJ v hotelu Sheraton-Cleveland.
7. — S.K.D. Triglav Milwaukee priredi svoj drugi letni piknik v Triglavskem parku. Piknik je združen s kratkim športnim sporedom.
8. — Klub slov. upokojencev za Senklersko okrožje priredi piknik na farni SNPJ.
9. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

SEPTEMBER

1. — Oltarno društvo fare sv. Vida pripravi obed v avditoriju. Postregli bodo od popoldne do treh popoldne.

OKTOBER

1. — Jesenska prireditev DSPB Tabor v Slovenskem domu na Holmes Avenue.
2. — Pevsko društvo PLANINA poda svoj jesenski koncert v Slov. nar. domu na Maple Hts.
3. — Slov. nar. dom na St. Clair Avenue priredi "Noč Slovenije" v glavni dvorani Doma.

NOVEMBER

1. — Ples na večer pred Zahvalnim dnem v Slovenskem domu na Holmes Avenue.

DECEMBER

1. — Jesenski koncert pevskega zbora SLOVAN, združen s proslavo 30-letnice zborovega obstoja.
2. — Slovenski dom na Holmes priredi silvestrovanje v svojih prostorih.

Kandidatov za guvernerja v Alabami cel kup

MONTGOMERY, Ala. — Skupno se je prijavilo za guvernerskega kandidata pri demokratskih primarnih volitvah 3. maja kar 10 kandidatov. Med njimi je tudi Mrs. G. Wallace, žena sedanjega guvernerja, ki sam ne more več po ustavi kandidirati.

V Clevelandu bo letno podeljevana največja nagrada za raziskavanja na zdravstvenem polju



Od leve na desno sedita: dr. I. Page in Vernon Stouffer, stojita pa F. Joseph in Francis A. Coy.

CLEVELAND, O. — Kot smo že poročali pretekli teden, je Vernon Stouffer od Stouffer Food Corporation ustanovil poseben sklad, iz katerega bo letno podeljena v našem mestu nagrada \$50,000 najuspešnejšemu raziskovalcu vzrokov otrditve žil in visokega krvnega pritiska, ki sta glavna vzroka neštetihi smrti. Nova nagrada je večja od znane Nobelove nagrade in večja od Laskarjeve nagrade za uspehe na zdravstvenem polju v Združenih državah. Ustanovitev nove nagrade je objavil dr. Irvine H. Page, direktor raziskavanj The Cleveland Clinic Foundation, ki se posveča raziskavam poapnjenja žil in vzrokom živčnih prenapetosti.

Dr. Page je ob priložnosti objave nove nagrade dejal: Kapi in srčne bolezni so potni listi večine ljudi k nesmrtnosti... Preprečenje poapnjenja žil bo

radi, pa ga vendarle priznajo kot svojega voditelja. Ako bo Fejsal obiskal papeža, bo do obiska prišlo verjetno šele potem, ko se pomiri sedanji spor med Naserjem in Fejsalom.

Tretjina Amerike ne popiva

PRINCETON, N. J. — Gallupov zavod je hotel dognati, kako gleda sodobna Amerika na abstinenco. Dognal je, da tretjina Amerike ne pije alkoholnih pijač, vendar pa se ta odstotek spreminja. L. 1949 je bilo 42% Amerikancev abstinentov, leta 1952 le 40%, l. 1958 pa že 45%, letos pa le 35%. Številke povečajo tudi, da ženske največkrat menjajo svoje navade, dočim se moški vztrajno držijo svoje tradicije.

Podrobni podatki za l. 1966 dajejo sledečo sliko: Med ženskimi spolom ne pije 39%, med moškimi le 30%. Zanimivo pa je, da z izobrazbo raste tudi nagajenje k alkoholnim pijačam. Povedo tudi, da človek pije tem manj, čim bolj gre v leta. To velja za moške in ženske. Največ abstinentov je na jugu dežele, dobro se držijo tudi srednje države, zato je pa v vzhodnih državah samo 17% abstinentov, na zahodu pa 23%.

Kitajci našli prijatelje na Ruskem!

PEIPING, Kit. — V okviru programa za kulturno izmenjavo med Rusijo in Kitajsko je začel med tega leta kitajsko poslaništvo organizirati razstave kitajske umetnosti v Moskvi, Leningradu in Kijevu. Obiskovalcev na razstavi je bilo kar do štiri. Na razpolago jim je bila tudi knjiga za obiskovalce, kjer so poleg imena tudi lahko opisali svoje vtise.

Kot je navada, so nekateri obiskovalci porabili priliko, da so hvalili, pa tudi napadali Kitajsko. Program je bil zaključen 11. februarja in kitajski tovariši so vse skupaj s knjigami vred poslali v Peiping. Tam so organizatorji razstave dobro pogledali tudi knjige in iz njih prepišali in porabili za propagando vse, kar je bilo v Rusiji omenje-

nega dobrega za Peiping. O slabih pripombah pa niso dosti pisali, vendar so jih vsaj omenili.

Propaganda je napravila običajen sklep: vodilni ruski tovariši niso več pravi tovariši, ampak revizionisti ipd., toda ruski narod je ohranil stare simpatije do kitajskega soseda.

Francoski 'skok naprej'

CLEVELAND, O. — Pred leti smo veliko slišali o kitajskem "skoku naprej", ki pa je doživel čez čas popoln polom. Sedaj govore bolj v šali kot zares o francoskem skoku naprej. Novi De Gaullov gospodarski minister Debre je namreč objavil načrt za napredek gospodarstva.

Debre je preje veliko obetal. Ko je celoten položaj proučil, je spoznal, da mora biti zelo skromen, če noče odpreti vrata novemu valu inflacije. Tako je le začasno dovolil podjetjem 10% popusta na davkih, ki ga naj porabijo za obnovo strojev in druge opreme. Omejil je delno tudi nadzor nad cenami in dovolil zvišanje minimalne mezd od 40 na 41 centov (2%). Tudi upokojenci so dobili nekaj višje pokojnine.

Socialistična stranka, pa tudi ostala opozicija, je Debrejeve ukrepe označila za "čisto nezadostne".

Ženske dobijo delo

Iščemo

šiviljo, ki bi doma zgotavljala pletene obleke in jopice. Obvladati mora šivanje s strojem in z roko, ročno pletenje in kvačkaje. Kličite 486-5493. (45)

Moški dobijo delo

Kovač dobi delo

Iščemo kovača, prednost ima skušen, poln čas ali delni čas. Kličite MI 1-3636. (23,25,28,24 mar)

IŠČEMO UPRAVNIKA

za Slovenski dom v Collinwoodu
15810 Holmes Avenue
Za sestanek pokličite Franka
Znidar od 7 do 10 zvečer 761-6362.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Da se uredi zapuščina je naprodaj 6-sobna enodružinska hiša, tretje zgotovljeno, na 1112 E. 174 St., blizu Lake Shore Blvd.

HRIBAR REALTY GL 1-2500 (41)

V najem

Tri-sobno stanovanje s kopalnico na 1053 E. 71 St. spodaj, spredaj. Za pojasnila kličite 361-0939 po 4.30 pop. (41)

Napredaj

Elektrici strednik Frigidaire, plinski strednik Universal in hladilnik Frigidaire. Vse v dobrem stanju in poceni. Kličite 496-5493. (41)

MORAMO PRODATI

Stanovanjsko poslopje, 6 stanovanj, vsako 4 sobe in kopalnico, 2 veliki trgovini. Dohodek \$7.500 letno. V St. Clairski slov. okolici. Kličite EN 1-1635. (44)

Dohodninska hiša

Dvodomninska, 5 in 5, blizu Buckeye Rd. in E. 116 St., v dobrem stanju, po zelo ugodni ceni. Prodaja lastnik. Kličite 791-2888. (23,25,28, 2,4 mar.)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RACUN POMOCI DRZAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. & 68th St. EN 1-4212

Napredaj v Euclidu

Bungalow, 4 spalnice, dvojna garaža, izgotovljena rekreacijska soba, vogalna parcela. Prodaja lastnik. Kličite IV 6-2419. (44)

TRYGVE GULBRANSEN

In večno šume gozdovi

Tri tedne po božiču se je pripejal s hlapci in verigami na Bjornald graščak. Toda moral je oditi prazni rok, kajti Dag je bil v gozdu in graščak se je skliceval samo na govorice, ki so krožile po deželi. Slabo jo je izkupil, ko je trdil, da je bil Dag potegnil nož.

Tore je bil graščaka in hlapce grdo sprejel, in lahko so bili veseli, da so celi prišli domov.

Mož, ki ga je bil Dag vrgel na tla, si je opomogel in ga zaradi poboja ni naznanil. Toda zunaj na deželi je beseda dala besedo — vsi so trdili, da so Bjornaldci hujši kot morilci. Bajše se upirajo kralju in gosposki, in ni jim mar ne Boga in ne hudiča.

Dag je odnesel z gostije na Bohleju globoke in neozdravljive rane. Vse življenje so mu estali, preko čela brazgotina, v duši spomin. Prva ko se je še bal za moža, o katerem so pravili, da bo umrl, je bil tako potrt, da ni hotel videti žive duše. Groza ga je bilo, da bi ga kmalu po pravici imenovali morilca. Ko pa je zvedel, da se mu obrača na bolje, je bil vesel kot še nikoli. Graščakov obisk je šel

skoraj neopazno mimo njega. Pozneje se je to izpremenilo.

Nekega dne si je pripel smučke in za dlje časa izginil v gozdu. Takrat so v Bjornaldskih gozdovih še prebivali krvoločni volkovi, in nihče si ni upal pozimi daleč z doma v gozd. Dag pa je bil drugačen. On sam je bil v njem najopasnejša zver, njegovo najljubše orožje je bila sekira. S puško si lahko ustrelil samo enega volka v krdelu. Sekira pa je z vsakim udarcem zadela v živo. Kadar je Dagova roka stisnila toporišče, je okoli rezila sikala smrt. Sam je bil v kovačnici, ko so mu izdelovali rezilo. Natanko takšno je hotel

injeti: tenko, dolgo in lahko. Toporišče je bil izrezal sam in tako dolgo ga je bil obrezaval, dokler ni bil dobil zaželjene oblike, dolžine in debeline. Na Bjornaldalu je bilo nekaj prastarih, zarjavelih, še iz pradedov ohranjenih bojnih sekir; in one so Dagovi služile kot vzorec. Zdaj je pogosto razbijal z njo glave medvedom in volkovom hrbišča, in pogosto sta bila rezila in toporišče — črna od krvi.

Ali Dag se v gozdu ni zanašal le na sekiro. Na nogah je imel tudi smučke. In tudi te je sam izdelal; bile so lahke in kratke, kakršne pač rabiš v gozdu z vzpetinami, strminami in vodnimi strugami. Nihče ni bil na smučkah tako okreten kakor Dag. Ljudje, ki so ga bili videli, so pravili, da ga v hitrosti prekašajo samo še ptice na nebu.

Danes se je bil odpeljal proti zapadu. Ustavil se je na grebenu z gozdom poraslega Elgkogela in se lahko naslanjal na smučarsko palico. Kapo je držal v roki in v mrzlem, rdečkastem sončnem sjažu so se mu bleščali kodri kot čisto zlato. V brazgotini pod obvezo ga je kljuvalo; bilo mu je zelo vroče in sapa mu je kakor lela sopara valovala pred obrazom. V naglem teku je bil hitel preko strnin in pobočij, zdrvel preko rebri, se izognil drevesom in štorom, se okretno sklanjal pod vejicami in se krepko upiral vetru, kadar je bil prišel iz gozda. Če je prišel v potokih in udorih na neravna tla, je nenadoma upognil kolena, se z bliskovitimi okreti izognil skalam, skakal preko dreves, ki jih je bil izruval vihar, in v mehkelem snegu je poleg živalskih in ptičjih stopinj s svojimi smučkami zarisal vanj tudi svoje sledove. Vse to pa je delal le nezavedno. Njegove misli so se ukvarjale s čisto drugimi stvarmi.

Dolgo je strmel preko gozda tja, kjer je v zimski izparinir dlo sone. Toda njegove oči vsega tega niso zaznavale; težke in temne misli so ga tako prevzele, da je bil za vse okoli sebe čisto slep. Tako blizu je bil nepojmljivemu; toliko da ni postal kriv umora in graščakov ujetnik. Odslej mora paziti nase, s silo mora obvladati svojo strast in Bogu mora biti hvalečen, ker ga je rešil. Ni bila njegova zaslug, da se je vse še nekam dobro izteklo. Brzdati mora svoje sile in svoj gnev. Drugi ljudje niso bili tako močni, da bi smeli tako ravnati z njimi. Znova se je z vso jasnostjo spomnil nevarne noči. Vedel je, kako so planjavci obrekovali Bjornald in njegove prebivalce, toda čisto drugače je, če ti nekdo vrže psovke v obraz, da, če ti jih ubija z udarci, brcami in ubodljajji z nožem. Sovraštvo in nevoščljivost doline sta mu planila nasproti kot strahoten krik. Od takrat nosi v sebi strup in jih iz srca sovraži; in od sovraštva so mu poteze v obrazu ojeklenele. On, plavalasec, ki je bil doslej tako mladostno dobrodušen in je imel tako bleščeče oči, je postal od tega dne spričo sonca in plamtečega neba, trd in vaze zaprt. Graščaka so poslali z verigami za njim, hoteli so ga spraviti na vislice. Ne more jih premlatiti, kajti ne izdržali bi tega; s svojimi šibkimi telesi mu niso bili dorasli, njihove oči bi otekle in njihove čeljusti bi postale tako krhke, da bi še kaše ne zgrizle. Kaj pa mu potem še preostane?

Nenadoma se je vzravnal in ponosno pogledal v sone. Tam

spodaj v dolini so bili nevoščljivi, nevoščljivi, ker so bili Bjornaldci premožni, zavidali so jim konje, bogate tovore, ki so jih bili vozili v mesto in ki so bili znak bogastva, zavidali so jim naselja v gozdu, ki so si opomogla in o katerih so si želeli, da bi bila revna in uboga. Misel na posest in premoženje jim je bila vse — in prastara samozavest, ker so imeli polja in živino v hlevu in v skrinji tolarje, in ker so se lahko do sitega nažrli kruha z maslom. Tu gori v gozdu pa so mešali moko z drevesno skorjo, pritrgovali so si meso, in maslo so imeli le o praznikih. Zdaj je doumel vso zlobo; zavidali so jim vsak grizljaj v ustih, srajo na telesu in konja pred sammi; in želeli so vsem Bjornaldcem vislice.

Tu ni bilo drugega izhoda; kaj bi trošil silo svojih rok na ubogih dolinskih spakah! Vso iljo in ves razum bo potreboval, da poveča Bjornaldsko premoženje. Potem pa naj si le besno in postrani ogledujejo njihovo bogastvo.

Na krepko postavijo je sipalo sone svoje rdečkasto rumene žarke. Se nikoli se ni počutil tako kot zdaj, ko je potlačil čepico v žep, zataknil sekiro za pas, potipal obvezo na čelu, se vzravnal, se zakadil po prsečem snegu navzdol in izginil v gozdu — proti domu — k povračilu.

Besede potujejo od moža k možu, k ženam in drugim kletuljam. Besede žive in se širijo tako dolgo, dokler ne pridejo do kraja, kjer povzroče nesrečo. Tako je prodrla govorica iz doline na Hammarbo in dalje na Bjornald — govorica o graščakovem obisku. Tore jo je bil izvedel prav tistega dne, ko je bil Dag v gozdu.

Se nikoli ni bil videl Dag svojega brata tako razkačenega. Komaj da je spravil besedo iz sebe.

"Napregla bova in se odpeljala v dolino," je končno izpregovoril Tore.

"Kaj pa hočeš tam?" je vprašal Dag, čeprav je slutil kaj brat namerava.

(Dalje prihodnjič)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

MODEL MAKER

One of the top display companies in the country needs an experienced model maker. Good pay, good working conditions, a chance to use your ingenuity. Must be able to fabricate with plastic and do simple clay modeling.

EMBOSOGRAPH DISPLAY

MFG.

4130 W. Wrightwood GR 2-6660

Mr. Frizane

MALE HELP

EXCELLENT OPENINGS FOR ELECTRICIANS

We are looking for electricians with industrial experience, AC and DC shift work. Excellent hourly rate, plus all benefits provided free.

RUSH RESUME TO EMPLOYMENT OFFICE CRUCIBLE STEEL CO. OF AMERICA

SANDERSON-HALCOMB WORKS

P.O. Box 977, Syracuse, N.Y.

An Equal Opportunity Employer

(41)

LINEMAN MICHIGAN BELL TELEPHONE CO

Presently we have openings for Linemen in the Lansing area. No experience necessary. Must be High School Grad.

Apply in person 8:30 thru 5 p.m. Monday thru Saturday.

701 KEELER BLDG.

Grand Rapids, Michigan

An Equal Opportunity Employer

(43)



TA IMA KROMPIR — Humilton Hugh se pri Kanadski atomski komisiji ukvarja s preskusi, kako čim dlje in čim boljše ohraniti živila nepokvarjena. Na sliki ga vidimo, ko gleda skozi velik krompir, iz katerega je izrezal jedro.

PREBERITE

povejte še drugim

Vsak, ki se bo ta ali prihodnji mesec naročil na

AMERIŠKO DOMOVINO,

bo dobival naš dnevnik

en mesec

BREZPLAČNO

1885



1966

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo, da je dne 28. januarja 1966 v Gospodu preminul naš dobi oče in stari oče

Anton Ljubi

Pokojni je bil rojen leta 1885 v Zdenji vasi, župnija Sv. Peter pri Novem mestu, Slovenija, Jugoslavija. V Ameriko je prišel pred 52 leti. V Sloveniji žaluje za njim sestra Marija in drugi sorodniki.

Pokopali smo ga dne 1. febr. 1966. V Zakraskovem pogrebnem zavodu na St. Clair Ave. je Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik blagoslovil truplo in opravil začetne pogrebne molitve. Od tam smo v pogrebnem spredu prepeljali pokojnega v cerkev sv. Vida, kjer je Rt. Rev. Msgr. Baznik daroval slovesno pogrebno sv. mašo in opravil slovesne žalostinke. Tudi ob grobu je Rt. Rev. Msgr. Baznik vodil molitve za večno srečo pokojnikove duše, nakar smo zemске ostanke položili na Kalvariji k poslednjemu počitku, da tam čakajo Vstajenja.

Iskrečno se zahvalimo velečastnemu prelatu Louis Bazniku za vso naklonjenost in tolažbo, kakor tudi Rev. Raymond Hobart-u da je prisostvoval pogrebnim sv. maši.

Naj prejemajo našo toplo zahvalo društva, ki so počastila preminulega člana: Maccabees - Carniola Tent No. 1288, Lunder Adamič SNPJ št. 28 in Klub slovenskih upokojencev za področje St. Clair Ave. Lepa hvala zastopnikom teh društev za tople besede sožalja in poslovitve od pokojnega.

Prisrčna hvala dobrim sosedom, ki so zbrali sklad za sv. maše in venec, zlasti hvala Mrs. Joseph Batkovic Jr. in Mrs. Cirila Kermavner, ki sta zbirali. Prav tako hvala Carpenters Union No. 105 za skupni venec.

Naj dobi Bog povrne vsem, ki so darovali za sv. maše, za venec in cvetje in vsem, ki so dali na razpolago avtomobile za pogrebni spredu. Prav lepa hvala vsem, ki ste prišli kropiti, vsem, ki ste se udeležili sv. maše in spremljali ljubega očeta do groba. Hvala za molitve in dobra dela v korist pokojnikove duše, za vse izraze sožalja in za vso pomoč, da so bile pogrebne slovesnosti tako ganljivo lepe.

Hvaležni smo Zakraskovemu pogrebnemu zavodu, da nam je tako lepo uredil vse pogrebne priprave in odlično vodil pogrebni spredu.

Zahvalili smo se s spominskimi podobici vsem, kolikor smo imeli naslove. Za slučaj, da bi kdo pomotoma naše posebne zahvale ne bil dobil, lepo prosimo oprostjenja. Prosimo, sprejmite vsi tole našo skupno zahvalo, zlasti pa tisti, ki jih naša posebna zahvala ni dosegla.

V miru božjem zdaj počiva, dragi, nepozabni nam, v nebesih rajsko srečo uživaj do svidenja na vekomaj.

Žalujoci:

hči JOSEPHINE, sinovi: ANTHONY, FRANK in EDWARD

snahe: JANE, ANNE in DOROTHY, zet JOHN FOYS,

3 vnukinje, 7 vnukov in ostali sorodniki.

Cleveland, 24. februarja 1966.



1886

1966

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z veliko žalostjo v sru naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bog v svoji previdnosti vzel k Sebi v nebesa našega ljubljenelega soproga, očeta, starega očeta in brata

Anton Gross

ki je po dolgi bolezni, previden z sv. zakramenti izročil Bogu svoje blago dušo dne 4. februarja 1966. Pokopali smo ga dne 7. februarja na Kalvariji pokopališču.

Blagi soproj je bil rojen v Krki pri Stični na Dolenjskem. V Ameriki je živel 60 let.

Želimo se zahvaliti vsem, ki so ga obiskovali v času dolge bolezni in mu dajali upanje, da se ozdravi. Hvala Father Zanuti za obiske in tolažbe in prineseno sv. obhajilo na dom. Najlepa hvala Father Zanuti za opravljene ganljive cerkvene obrede in spremstvo do groba.

Hvala vsem, ki so darovali za sv. maše in vsem, ki so položili šopke cvetja ob krsti. Hvala Father Baraga za molitve za pokojnega očeta.

Hvala članom dr. sv. Imena za molitve sv. rožnega venca ob krsti. Hvala sestram Dominikankam od šole sv. Lovrenca za poslovitve od pokojnega očeta in molitve.

Hvala vsem, ki so pokojnega očeta kropili, molili za njegovo dušo in ga priporočali božji milosti. Tudi hvala Father Hoge za molitve ob krsti.

Hvala vsem, ki so se udeležili sv. pogrebne maše in ga spremili do groba. Hvala nosilec krste.

Hvala vsem, ki so nas tolažili v času velike žalosti in nam bili v veliko pomoč. Hvala vsem, ki so na dan pogreba dali avtomobile brezplačno na razpolago, in pripomogli, da se je toliko ljudi udeležilo pogreba.

Hvala L. Ferfolia pogrebnemu zavodu za spoštljivo vodstvo pogreba in za vso naklonjenost.

Ti moj ljubljeni soproj! 53 let sva skupaj živela v pravi zakonski ljubezni. Ostala sem sama in pričakujem, da tudi mene Bog pokliče k Sebi. Za Teboj žalujejo sinovi, hči, 12 vnukov in en pravnuk. Res, težka je bila ločitev, ko smo Te vsi ljubili. Bo pa veselo snidenje v nebesih. Saj sveta vera nas uči, da vidimo se nad zvezdami.

Jezus dobi in premili, očeta našega se usmili. Izbrisi mu vse dolge, in raj nebeski mu odprl.

Žalujoci ostali:

JOSEPHINE, soproga

ANTHONY, FRANK, JOHN, sinovi

MARY, por. NEMETH, hči

LOUIS, brat

Vnuki, sorodniki, prijatelji

Cleveland, O. 28. februarja 1966

1896



1963

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI MOJE DRAGE, NEPOZABNE SOPROGE

Louise Casserman,

roj. ZAMIDA,

ki je za vedno zatisnila svoje drage oči 28. februarja 1963.

Tri leta so minila že, odkar srce Ti več ne bije in črna zemlja truplo krije.

Hvala, moja dobra žena, vso ljubezen si mi dala, vse moči in vse skrb. Rajski mir, nebeška sreča naj bo Tvoja v večnosti!

Žalujoci soproj MICHAEL

Mentor, Ohio, 28. februarja 1966.



MED ODMOROM — Skupina malih kmetov v Andih Peruja med počitkom. Preje so ti obdelovali vsak svoj kos zemlje, po prizadevanju članov Mirovnega zbora iz Združenih držav pa so se povezali v zadrugo in obdelujejo polje skupno z boljšim orodjem.